

Téma : VÝHODY A NEVÝHODY CHOVU OŠÍPANÝCH

Počet ošípaných : 2006 = 1 105 000 2011 = 580 000 2018 = 627 000

VÝHODY

- 1/ vysoká plodnosť = 10 – 12 ks vo vrhu
- 2/ kratší generačný interval = chovateľská dospelosť 10 – 12 mes.
- 3/ vysoká jatočná výťažnosť = 80%
- 4/ nižšia spotreba živín na jednotku prírastku živej hmotnosti o 40 – 50 % - konverzia = premena živín na prírastok živej hmotnosti
- 5/ dobrá prispôsobivosť na veľkovýrobné formy chovu = adaptabilita

NEVÝHODY

- 1/ vysoké nároky na jadrové krmivá = základ receptúry :
- 2/ vyššia energetická bohatosť mäsa = eliminácia :

Mäso	B	T	S	H ₂ O	ENERGIA
Bravčové veľmi tučné	9,2	56,5	-	34,4	2353
Bravčové tučné	15,1	35	0,3	49	1626
Bravčové chudé	21,7	6,3	0,4	72,3	598
Hovädzie chudé	20,6	3,5	0,6	74,2	514

PRODUKTY

a/ koža – bravčovica / koža z celého tela, okrem nožičiek, kolienok a úzkeho pásu brucha a hlavy / + krupóny / koža z chrbta a z bokov /

b/ kosti = odtučnená kostná drvina : kostný glej, spódium – kostné uhlie, kostná múčka, precipitát – zrazenina fosforečnanu vápenatého = krmne vápno, hnojivo, želatína = amorfná bielkovinová látka = kolagén a kazeín

c/ extrahovaný kostný tuk = mydlo, sviečky, kozmetika

d/ chrupky + šľachy = glej

e/ črevá

f/ štetiny = kefy, štetce

g/ krv

h/ žľazy s vnútornou sekréciou + niektoré orgány = farmaceutický priemysel : príklad – z 10 t pankreasu = 1 kg čistého inzulínu

Téma : **ROZDELENIE PLEMIEN OŠÍPANÝCH**

PODĽA POSTAVENIA UŠNÍC

1 Ostrouché:

- _ Anglické veľké biele,
- _ Anglické stredné biele,
- _ Nemecké biele ušľachtilé,

2 Zvislouché:

- _ Landrace,
- _ Gloucester old Spot,
- _ Belgická landrace,
- _ Chester White,

PODĽA FARBY TELA

1. Červene ošípané:

- _ Tamworth,
- _ Duroc,
- _ Minesota.

2. Čierne ošípané:

- _ Veľka čierna ošípana anglicka = Cornwall,
- _ Montana I.

4. Čiernobiele plemena ošípaných:

- _ Berkshire,
- _ Polan-china

5. Sedlové ošípané:

- _ Anglické sedlový,
- _ Nemecké sedlové,
- _ Přeštické čiernostrakaté,
- _ Hampshire.

6. Čiernostrakate plemena ošípaných:

- _ Pietrain,
- _ Pulavske,
- _ Livenske,
- _ Mirgorodske.

https://moodle.uniag.sk/pluginfile.php/16886/mod_resource/content/2/Plemen%C3%A1%20o%C5%A1%C3%ADpan%C3%A9.pdf

<http://www.plemena-hz.szm.com/osip.html>

CHARAKTERISTIKA DOMÁCICH PLEMIEN OŠÍPANÝCH

<https://www.rno.sk/chovatelske-dni-osipanych-v-nitre/>

Biela ušľachtilá ošípaná

- Stredný až veľký telesný rámec
- Hmotnosť- kance 300- 320 kg, prasnice 220- 250 kg.
- Nepigmentovaná pokožka, biele štetiny
- Kombinovaný až mäsový úžitkový typ
- Výborná reprodukčná a rastová schopnosť.
- Priemerná mäsová úžitkovosť.
- Ľahká kostra.
- Reprodukčné parametre: 10,8 narod. prasiatok, 9,4 dochov, mliečnosť 53,4 kg, pôrodnosť 2,05
- PDP 1000g, spotreba krmiva 2,6 kg na 1kg prírastku
- CMČ= 48,5%, hrúbka slaniny 2,33 cm, podiel stehna 18,92

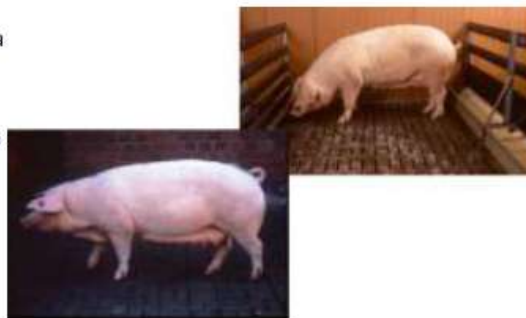
Biele mäsové

- Bolo vyšľachtené na Slovensku pri vzájomnej spolupráci Výskumného ústavu živočíšnej výroby v Nitre a Katedry špeciálnej zootekniky VŠP v Nitre.
- Uznané bolo v roku 1980, pričom vychádzalo z 62,5% až 75% podielu krvi plemena landras a 25% až 37,5% podielu krvi plemena Biele ušľachtilé.
 - Kombinovaný až mäsový úžitkový typ
 - Výborná reprodukčná a rastová schopnosť.
 - Výborná konštitučná pevnosť.
 - Stredný až väčší telesný rámec.
 - Ľahká kompaktná kostra.
 - Biele sfarbenie
 - 11 živonarodených prasiatok, mliečnosť 56 kg
 - PDP 1000 g, spotreba krmiva 2,6 kg na 1kg prírastku,
 - CMČ 52,7, hrúbka slaniny 1,94 cm, plocha MLD 46,4 cm²

Slovenský landras domáci

- Vznikol na základe importovaného plemena landras z Kanady, Poľska a Švédska
- Biele sfarbenie, stredný až veľký telesný rámec
- Vynikajúce reprodukčné vlastnosti, vysoká intenzita rastu a primeraná mäsová úžitkovosť
- Dosahuje 9,5 dochovaných prasiatok a 53,6 kg mliečnosť
- PDP 1000 g, spotreba krmiva 2,6 kg na 1kg prírastku
- CMČ= 50,5%, podiel mäsa v stehne 18,93%, hrúbka slaniny 2,37 cm

CHARAKTERISTIKA VYBRATÝCH ZAHRANIČNÝCH PLEMIEN OŠÍPANÝCH

DUROC

- Univerzálne plemeno, od kombinovaného po mäsový úžitkový typ
- Veľký telesný rámec
- Hrdzavočervené sfarbenie, od svetlejších po tmavšie odtiene
- Konštitučná pevnosť, odolnosť proti stresu, dobrá adaptabilita
- Reprodukcia: dochov 7,4 prasiatok, počet vrhov 1,94, mliečnosť 45,9 kg
- PDP 900 g, spotreba krmiva do 2,7 kg na 1 kg prírustku
- CMČ= 49,6%, podiel stehna 19,45, hrúbka slaniny 2,31 cm
- Výborná kvalita mäsa, možnosť výkrmu do vyšších hmotností

HAMPSHIRE

- Stredný až väčší telesný rámec.
- Mäsový úžitkový typ, výborná jatočná výťažnosť
- Čierne sfarbenie s bielym pruhom cez plecia, kohútik a hrudné končatiny
- Reprodukčné ukazovatele sú priemerné
- Vyniká konštitučnou pevnosťou, odolnosťou voči stresu a dobrou adaptabilitou
- Veľmi dobrá jatočná hodnota (najväčšia plocha MLD).
- PDP 900 g, spotreba krmiva do 2,7 kg na 1kg prírustku

PIETRAIN

- Vyhranene mäsový úžitkový typ
- Stredný telesný rámec,
- Charakteristický znak- hlboké, široké dobre utvárané stehno
- Jednostranne zameraná selekcia na mäsovú úžitkovosť sa negatívne prejavila na reprodukčnej úžitkovosti
- Nízka rastová schopnosť
- Horšia kvalita mäsa
- PDP 800 g, spotreba krmiva do 2,7 kg na 1 kg prírustku
- CMČ= 57%, hrúbka slaniny 1,1 cm, podiel stehna 26%

BELGICKÝ LANDRAS

- Vyhranene mäsový typ, stredný rámec
- Vnímateľné na stresové faktory, inklinuje k slabšej konštitúcii – výskyt vád mäsa.
- Reprodukčné parametre: 8,6 dochovaných prasiatok, mliečnosť 48,4 kg, počet vrhov 1,94
- PDP 800 g, spotreba krmiva do 2,6 kg na 1 kg prírustku
- CMČ= 54,2%, podiel stehna 22,2%, hrúbka slaniny 1,97 cm
- Vynikajúca jatočná hodnota

YORKSHIRE

- Výrazne mäsový úžitkový typ
- Stredný telesný rámec
- Nízka plodnosť
- PDP 900 g, spotreba krmiva do 2,7 na 1 kg prírustku
- CMČ= 56,47% a hrúbka slaniny 1,62 cm
- Vynikajúca jatočná hodnota

Z domácich plemien : SLOVENSKÝ LANDRAS, SLOVENSKÉ MASOVÉ